

# NÂNG CAO Ý THỨC BẢO VỆ TỔ QUỐC CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẠ LONG TRONG THỜI ĐẠI CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 - DƯỚI GÓC NHÌN TRIẾT HỌC

Nguyễn Thị Thanh Hoa  
Khoa Khoa học cơ bản, Trường Đại học Hạ Long

**Tóm tắt:** Bài viết tập trung phân tích các biện pháp nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Trường Đại học Hạ Long trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0. Từ việc nhận diện những chuyển biến tích cực và hạn chế trong nhận thức chính trị – tư tưởng, tác giả đề xuất bốn nhóm giải pháp trọng tâm: tăng cường giáo dục lý luận chính trị và tri thức thời đại; bồi dưỡng tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc; củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng; nâng cao cảnh giác trước âm mưu chống phá của các thế lực thù địch. Qua đó, góp phần xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, ý chí kiên định và tinh thần sẵn sàng chiến đấu của sinh viên trong thời đại số. Bài viết khẳng định vai trò then chốt của yếu tố con người – đặc biệt là thế hệ trẻ – trong sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước hiện nay.

**Từ khóa:** bảo vệ Tổ quốc; sinh viên; Đại học Hạ Long; giáo dục chính trị; cách mạng công nghiệp 4.0.

## RAISING STUDENTS' AWARENESS OF NATIONAL DEFENSE AT HA LONG UNIVERSITY IN THE ERA OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION – A PHILOSOPHICAL PERSPECTIVE

Nguyen Thi Thanh Hoa  
Faculty of Basic Sciences, Ha Long University

**Abstract:** This paper focuses on analyzing measures to raise national defense awareness among students at Ha Long University in the context of the Fourth Industrial Revolution. Based on an assessment of the students' political and ideological awareness—highlighting both positive shifts and limitations—the author proposes four key solution groups: strengthening political theory education and contemporary knowledge; fostering patriotism and national pride; reinforcing trust in the Party's leadership; and enhancing vigilance against hostile forces. These measures aim to build firm political will, steadfast determination, and readiness for defense among students in the digital age. The article emphasizes the crucial role of human factors—especially the younger generation—in the mission of defending and developing the nation today.

**Keywords:** national defense, students, Ha Long University, political education, Fourth Industrial Revolution.

Nhận bài: 07/05/2025

Phản biện: 06/06/2025

Duyệt đăng: 09/06/2025

### I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sự phát triển của lịch sử xã hội loài người tất yếu đưa đến cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư với nhiều cơ hội, nhưng cũng tiềm ẩn không ít khó khăn, thách thức đối với mỗi quốc gia, dân tộc, trong đó có Việt Nam. Trong bối cảnh đó, bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ chung của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, đặc biệt là sinh viên – thế hệ tương lai của nước nhà. Thông qua học tập, phần lớn sinh viên trường Đại học Hạ Long đều tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, kiên định con đường độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội mà nhân dân ta đã lựa chọn; nhận thức rõ ý thức trách nhiệm của bản thân đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, từ đó xây dựng cho mình động cơ học tập, rèn luyện đúng đắn. Tuy nhiên, hiện nay vẫn còn một bộ phận sinh viên chưa ý thức được vai trò, trách nhiệm của bản thân trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, nên còn mơ hồ, mất cảnh giác trước những âm mưu, thủ đoạn chống phá của kẻ thù, bị kẻ địch kích động, lôi kéo dưới nhiều hình thức tinh vi. Ở bài viết trước, tác giả đã làm rõ tác

động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đến ý thức bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Trong bài viết này, tác giả tiếp tục đề ra các biện pháp cụ thể để sinh viên nâng cao ý thức trách nhiệm, chủ động giải quyết linh hoạt, hiệu quả mọi tình huống, góp phần bảo vệ Tổ quốc Việt Nam vững mạnh trong thời đại mới.

### II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

#### 2.1. Thực trạng ý thức bảo vệ Tổ quốc của sinh viên trường Đại học Hạ

Long trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0

##### 2.1.1. Mặt tích cực trong ý thức bảo vệ tổ quốc của sinh viên

Đa số sinh viên đều nghiêm túc chấp hành quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, Pháp luật của Nhà nước; chủ động, nghiêm túc học tập các môn lý luận Chính trị, quốc phòng và an ninh; đam mê nghiên cứu khoa học; nhiều sinh viên tích cực tự học, tự rèn luyện để nâng cao trình độ về tin học, ngoại ngữ; tham gia các cuộc thi, sân chơi trí tuệ và đạt được nhiều giải thưởng

cao như: “Olympic Tiếng Anh”, “Olympic Toán học”, vận dụng linh hoạt các thành tựu của công nghệ vào quá trình tự học, tự nghiên cứu. Đây chính là hành động, việc làm thiết thực của sinh viên Đại học Hạ Long nhằm nâng cao tri thức, khẳng định giá trị bản thân, là hành trang vững bước để bảo vệ Tổ quốc, làm chủ nước nhà.

Tình yêu quê hương đất nước, lòng tự hào dân tộc luôn được nuôi dưỡng, lan toả thông qua các hành động, việc làm cụ thể trong những năm tháng là sinh viên dưới mái trường Đại học Hạ Long. Đã thành truyền thống tốt đẹp, như được truyền lửa tiếp bước qua từng năm, các thế hệ sinh viên sau lại tiếp tục hăng hái, tích cực tham gia phong trào của các thế hệ sinh viên đi trước với các hoạt động: “Tôi yêu Tổ quốc tôi”, “Tuổi trẻ với mùa xuân biên giới”, Ngày hội “Thanh niên sống đẹp”, hoạt động “Tháng thanh niên” hay “Tiếp sức mùa thi”, “Mùa hè xanh”, “Hiến máu nhân đạo”, “Câu lạc bộ sinh viên tình nguyện”, “Câu lạc bộ truyền thông”. Đây là minh chứng cho tình cảm thiêng liêng, cao đẹp của thanh niên, sinh viên Trường Đại học Hạ Long với quê hương, đất nước.

Thông qua tinh thần, thái độ nhiệt tình tham gia các cuộc thi “Tuổi trẻ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, “Ánh sáng soi đường” và đạt thành tích cao trong nhiều năm liên tiếp của sinh viên Đại học Hạ

Long, đã góp phần bồi đắp thêm niềm tin vào chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng Sản Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Bên cạnh đó, ý chí bảo vệ Tổ quốc của sinh viên Đại học Hạ Long thể hiện qua hành động tích cực tham gia đội sinh viên tình nguyện giữ gìn trật tự an toàn xã hội, an toàn giao thông; tham gia tích cực các hoạt động thể dục thể thao: câu lạc bộ võ thuật, bóng đá, bóng bàn, bóng rổ, cầu lông; ý chí vươn lên trong cuộc sống, có ước mơ, hoài bão, dám nghĩ, dám làm, đã được hiện thực hoá thông qua cuộc thi “Ý tưởng khởi nghiệp” của sinh viên Đại học Hạ Long trong thời gian qua đạt được các thành tích rất đáng tự hào và nêu gương về tuổi trẻ “Học và làm theo Bác”.

#### *2.1.2. Mặt hạn chế trong ý thức bảo vệ Tổ quốc của sinh viên*

Một bộ phận sinh viên vẫn chưa nhận thức đầy đủ về trách nhiệm của bản thân đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; đôi khi còn có suy nghĩ lệch lạc, cho rằng bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ của riêng lực lượng quân đội.

Một số ít sinh viên có lối sống ích kỷ, thực

dụng, thích hưởng thụ, thờ ơ, vô cảm, không quan tâm đến học tập và các hoạt động đoàn thể của lớp, của khoa, cũng như những vấn đề chính trị - xã hội mang tính thời sự của quê hương, đất nước. Thậm chí số ít sinh viên còn hoài nghi về Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng

Hồ Chí Minh, sự lãnh đạo của Đảng và vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; nghi ngại trước những thành công của công cuộc đấu tranh chống tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, thiếu dân chủ, lợi dụng chức quyền để làm giàu bất chính trong thời gian vừa qua.

Bên cạnh đó, các thế lực thù địch, phản động, lợi dụng không gian mạng để đưa ra những thông tin xấu, độc, luận điệu phản động, xuyên tạc, nhằm chống phá Đảng, Nhà nước dưới nhiều chiêu trò tinh vi, xảo quyệt làm cho một số sinh viên mơ hồ, khó nhận diện và phân biệt các thông tin thật - giả, đúng - sai; gây tâm lý hoang mang, dao động, ảnh hưởng đến ý chí, nghị lực vươn lên trong học tập và cuộc sống.

#### *2.2. Một số biện pháp góp phần nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên trường Đại học Hạ Long*

*Thứ nhất, nắm vững quan điểm của Đảng về bảo vệ Tổ quốc, không ngừng học tập, làm chủ tri thức*

Đại hội XIII khẳng định: “Bảo vệ Tổ quốc là bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân, chế độ xã hội chủ nghĩa, nền văn hóa và lợi ích quốc gia - dân tộc; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định chính trị, an ninh quốc gia, an ninh con người; xây dựng xã hội trật tự, kỷ cương, an toàn, lành mạnh để phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa” (3).

Đảng uỷ, Ban Giám Hiệu nhà trường thường xuyên chỉ đạo các chỉ thị, Nghị quyết của cấp trên về bảo vệ Tổ quốc trong tình mới. Các giảng viên Bộ môn Chính trị - Pháp luật, Giáo dục Quốc phòng và an ninh – Thể chất tích cực cập nhật các văn bản, Nghị quyết của Đảng về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc như Nghị quyết Trung ương 8 khoá XIII về chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Đặc biệt nhấn mạnh quan điểm mới của Đảng: đặt thế hệ trẻ vào vị trí trung tâm, chủ thể của sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc thể hiện sự nhìn nhận, đánh giá cao vai trò “tuổi trẻ giữ nước” (4) vừa là yêu cầu, đòi hỏi cao, giao trọng trách lớn lao, vừa là mong muốn, khát khao, là niềm tin của Đảng, của nhân dân đối với thế hệ trẻ - chủ tương lai của đất nước.

Qua đó, mỗi sinh viên trường Đại học Hạ Long cần hiểu rõ về mục tiêu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới là bảo đảm cao nhất lợi ích quốc gia - dân tộc, trên cơ sở bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân, chế độ xã hội chủ nghĩa, sự nghiệp đổi mới, nền văn hóa, “bảo vệ uy tín, vị thế quốc tế của đất nước, bảo vệ an ninh quốc gia, an ninh con người, an ninh kinh tế, an ninh mạng...; triệt tiêu các nhân tố gây mất ổn định chính trị từ bên trong,... dập tắt nguy cơ xung đột quân sự, chiến tranh”(4).

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã tạo ra trí tuệ nhân tạo, vũ khí, phương tiện mới, hiện đại, song dù có hiện đại tới mức nào cũng đều là sản phẩm của con người và do con người khai thác, làm chủ. Yếu tố quyết định chính là con người chứ không phải vũ khí, trang bị. Qua đó, sinh viên cần xác định trách nhiệm của bản thân là không ngừng tự học tập và rèn luyện, chủ động tích lũy tri thức về công nghệ thông tin, ngoại ngữ; khai thác, làm chủ khoa học công nghệ và sử dụng chúng (AI, chatGPT...) theo hướng tích cực, chủ động, sáng tạo, hiệu quả, mọi lúc, mọi nơi.

*Thứ hai, tăng cường giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc*

Tinh thần yêu nước và lòng tự hào dân tộc chính là sức mạnh nội sinh không bao giờ vơi cạn, đảm bảo cho sự trường tồn và phát triển của đất nước qua mọi giai đoạn thăng trầm của lịch sử. Vì thế, để tăng cường giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc trong tình hình hiện nay, Đoàn Thanh niên kết hợp với các khoa tổ chức những hoạt động ngoại khóa khơi dậy cho sinh viên lòng yêu quê hương, đất nước, yêu chế độ xã hội chủ nghĩa; tự hào là con Lạc cháu Hồng, là người Việt Nam yêu nước; “tự hào về Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại và Dân tộc Việt Nam anh hùng” (6); luôn đoàn kết, gắn bó chặt chẽ với tập thể; thương yêu, giúp đỡ mọi người; giữ gìn, bảo vệ của công, tinh thần cảnh giác cách mạng cao, lòng căm thù giặc sâu sắc; lan tỏa các tấm gương người tốt, việc tốt, khuyến khích sinh viên tham gia vào các hoạt động thiện nguyện, nhân đạo, góp phần bồi đắp lòng yêu quê hương, đất nước, lòng tự hào dân tộc trong mỗi sinh viên.

Tình cảm yêu nước sẽ hiện thực hoá ra hành động đối với mỗi sinh viên đó là làm tròn nghĩa vụ của bản thân mình, tôn trọng văn hóa, ngôn ngữ dân tộc; luôn không ngừng tu dưỡng rèn luyện để nâng cao lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống. Mỗi người cũng lựa chọn cho riêng mình một

cách để thể hiện lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc khác nhau. Có thể khẳng định tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc luôn được kế thừa và phát huy, được biểu hiện một cách đa dạng trên nhiều bình diện.

*Thứ ba, luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng trước tác động của Cách mạng công nghiệp 4.0*

Trong tình hình hiện nay, để sinh viên luôn tin tưởng sâu sắc vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường, Khoa học Cơ bản cần phối kết hợp cùng các khoa, phòng, ban chức năng nhằm tăng cường và nâng cao hiệu quả công tác giáo dục ý thức, trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Thông qua tuần sinh hoạt công dân đầu khoá, các môn học lý luận chính trị, pháp luật, Giáo dục quốc phòng và an ninh, các phong trào hoạt động Đoàn thể sẽ góp phần giúp sinh viên “Tin tưởng vào sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng cách mạng chân chính và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc Việt Nam văn hiến và anh hùng”(6); vững tin trước những kết quả đạt được của cuộc đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, thiếu dân chủ, lợi dụng chức quyền để làm giàu bất chính trong thời gian qua dưới sự chỉ đạo sát sao của cố Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng- nhà chính trị xuất sắc của Việt Nam, người chiến sỹ Cộng sản trung kiên, tận tâm cống hiến cả cuộc đời và sự nghiệp vì nước vì dân.

Nhà trường cần bổ sung đội ngũ giảng viên chuyên trách đủ về số lượng, đạt chuẩn về chất lượng, đáp ứng yêu cầu giảng dạy bộ môn Giáo dục quốc phòng và an ninh; hỗ trợ, tạo điều kiện tốt nhất về cơ sở vật chất kỹ thuật đảm bảo giảng đường, thao trường, bãi tập, tài liệu, mô hình, học cụ, chỗ ở cho sinh viên theo môi trường quân sự; phối hợp với Phòng Công tác chính trị, Quản lý và Hỗ trợ sinh viên đảm bảo thuốc chữa bệnh, điều kiện chỗ ở nội trú cho sinh viên học tập và rèn luyện kỹ năng đạt hiệu quả cao nhất, sẵn sàng lên đường tham gia nghĩa vụ quân sự, bảo vệ Tổ quốc.

*Thứ tư, nâng cao tinh thần cảnh giác, giữ vững ý chí kiên định trong mọi tình huống*

Đảng ta xác định: “Chủ động đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch; ngăn chặn, phản bác những thông tin và luận điệu sai trái” (2). Trong bối cảnh quốc tế mới, các thế lực thù địch đẩy mạnh thực hiện chiến lược “Diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ với những thủ đoạn ngày càng thâm độc và tinh vi. Chúng sử dụng chiêu bài “dân chủ”, “nhân quyền” can thiệp vào công việc nội bộ của nước ta, tăng cường đầu tư các phương tiện truyền thông

đại chúng để tuyên truyền, bồi nhọ Đảng và Nhà nước, xuyên tạc Chủ nghĩa Mác-Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng.

Vì vậy, nhận thức rõ âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch là cần thiết, giúp cho sinh viên nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, sức đề kháng tốt trước những luận điệu sai trái của kẻ thù. Đồng thời, sẵn sàng tham gia bảo vệ Đảng, nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm cho độc lập dân tộc và toàn vẹn lãnh thổ được vững chắc. Tổ chức các diễn đàn trao đổi, thảo luận về nhận diện và đấu tranh với các quan điểm sai trái của các thế lực thù địch, phản động. Vận động sinh viên tích cực tham gia các cuộc thi tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, cuộc thi “Ánh sáng soi đường”, “Sáng ngời phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh”, Câu lạc bộ Lý luận trẻ, tìm hiểu về chính sách, pháp luật của Nhà nước; khơi dậy lòng đam mê khởi nghiệp, lập thân lập nghiệp, góp phần xây dựng quê hương ngày càng giàu mạnh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Đặc biệt, sinh viên cần nhận diện, đấu tranh, loại bỏ những tác động tiêu cực của lỗ hổng an ninh mạng, sử dụng mạng xã hội một cách sáng suốt, có lựa chọn và chất lọc thông tin, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam trong tình hình mới. Nhà trường cần tăng cường tuyên truyền các trang thông tin chính thống, phòng chống tội phạm, quản lý sát sao các trang thông

tin, fanpage của sinh viên: Tuổi trẻ trường Đại học Hạ Long, Hỗ trợ sinh viên trường Đại học Hạ Long... nhằm cung cấp thông tin, định hướng sinh viên trong các hoạt động của nhà trường, những vấn đề chính trị, văn hóa, xã hội đang được sinh viên quan tâm. Qua đó nêu cao tinh thần cảnh giác, nâng cao ý chí, sẵn sàng chiến đấu để bảo vệ Tổ quốc.

### III. KẾT LUẬN

Bảo vệ Tổ quốc là một trong những nhiệm vụ chiến lược của toàn đảng, toàn dân và toàn quân ta. Trong mỗi giai đoạn cách mạng, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc có những yêu cầu mới. Thời đại ngày nay - thời đại cách mạng công nghiệp

4.0 đang tạo ra nhiều thuận lợi nhưng cũng tiềm ẩn những yếu tố bất trắc, khó lường. Do đó, để bảo vệ vững chắc Tổ quốc đòi hỏi phải phát huy sức mạnh tổng hợp của nhiều yếu tố: kinh tế, chính trị, quân sự, văn hóa, khoa học công nghệ, ngoại giao...; kết hợp sức mạnh trong nước và sức mạnh quốc tế; sức mạnh của con người kết hợp với vũ khí trang bị... trong đó yếu tố con người giữ vai trò quyết định. Vì thế, sinh viên - thế hệ tương lai của đất nước cần hiểu rõ “bảo vệ Tổ quốc là nghĩa vụ thiêng liêng, là quyền cao quý của công dân” (5) để từ đó luôn nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc, chủ động, cảnh giác ứng phó trong mọi tình huống dưới sự tác động đa chiều của công nghệ 4.0, góp phần xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Triết học Mác – Lênin*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2023), *Nghị quyết Trung ương 8 khóa XIII*, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
3. Quốc hội (2013), *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*.
4. Nguyễn Phú Trọng (2024), *Tự hào và tin tưởng dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, quyết tâm, xây dựng một nước Việt Nam ngày càng giàu mạnh, văn minh, văn hiến và anh hùng*. Truy cập trên <https://baochinhphu.vn/>.